Het ziekteattest: attesteren wat niet meer kan of eerder wat wel nog kan?

Haio: BUELENS Jasmine , KUL
Promotor: GODDERIS Lode , KUL
Praktijkopleider: VANDEVENNE Jos

Context: Het attesteren van arbeidsongeschiktheid (AO) staat onder druk, zowel in België als het Verenigd Koninkrijk (VK). Dit omwille van de persoonlijke, sociale en economische kost die AO met zich meebrengt. Beide landen leveren inspanningen om verandering in gang te zetten. Het VK introduceerde, als gevolg hiervan, de statement of fitness for work, een nieuwe manier om arbeids(on)geschiktheid te attesteren.

Onderzoeksvraag: Deze studie heeft tot doel de huidige werking van de fit note te evalueren en de mening van de Vlaamse huisarts over de mogelijkheid tot implementatie van de statement of fitness for work in België te verkennen.

Methode: Na een literatuurstudie werd een kwalitatief onderzoek opgezet door middel van face-to-face semigestructureerde interviews met 10 Limburgse huisartsen.

Resultaten: De ontwikkeling van de fit note steunt op evidentie over de positieve relatie tussen werken en gezondheid. De geïnterviewde artsen ondersteunen integraal deze stelling. Ze maken dan ook tijd in de consultatie om hierover met hun patiënt te spreken. De diepgang van dit gesprek is sterk afhankelijk van de pathologie, tijd in de consultatie en privacy van de patiënt. De huisarts ervaart dit niet als absolute hinderpalen en zal vragen wat noodzakelijk is voor een goed behandel- en re-integratiebeleid. Desondanks is effectieve re-integratie niet zo eenvoudig. De meeste geïnterviewde artsen proberen op voorhand een traject de schetsen aan hun patiënt. Dit echter exact inschatten en weergeven op een attest blijkt niet simpel. Een tweede hindernis in het re-integratietraject is samenwerking. Het is niet gemakkelijk om op eenzelfde lijn te zitten met alle actoren. Andere hinderpalen die ervaren worden, zijn beschadiging van de arts-patiëntrelatie, emotionele patiënten en taalkundige problemen. Onder de bevraagde huisartsen heerst een algemene ontevredenheid over het huidig systeem van attesteren van AO. Volgens de deelnemers mag het attest voor kortdurende AO wegvallen zoals in Nederland het geval is. In dezelfde trend zouden, zoals in Nederland, de patiënten meer gebonden moeten zijn aan één praktijk. De huisartsen zijn eveneens voorstander van meer overleg tussen medisch actoren in het re-integratieveld. Het feitelijke attest zou geüniformeerd en gedigitaliseerd mogen worden. De optie van voorwaardelijk attesteren biedt voordelen op vlak van re-integratie. De geïnterviewde Vlaamse huisartsen vinden dit dan ook het grootste voordeel aan de fit note. Verschillende commentaren op gebied van adequaat invullen van het attest, consultatieproces, aanpak op de werkplaats en communicatie arts-werkgever komen naar voren. Omkadering op vlak van patiëntenbeleid en financiering is in beide systemen verschillend waardoor een diepgaande vergelijking moeilijk is. Bijgevolg blijft de mening over een mogelijk implementatie verdeeld.

Conclusie: Mits nodige aanpassingen heeft de statement of fitness for work het potentieel meer patiënten sneller op een traject naar werk te krijgen. Of het systeem in Vlaanderen toepasbaar is, blijft voorlopig nog een vraagteken. Verder en uitgebreider onderzoek is nodig om een conclusief antwoord te kunnen geven.